

PRZESTRZEŃ AFINICZNA

Definicja 1.

X - zbiór $X \neq \emptyset$ $\vec{X}$ - przestrzeń wektorowa nad ciałem K

$$+ : X \times \vec{X} \rightarrow X$$

$(X, \vec{X}, +)$ nazywamy przestrzenią wektorową jeżeli zachodzą:

1. $\forall_{x \in X} x + \vec{0} = x$
2. $\forall_{x, y \in X} \exists!_{\vec{v} \in \vec{X}} x + \vec{v} = y$
3. $\forall_{x \in X} \forall_{\vec{u}, \vec{v} \in \vec{X}} (x + \vec{v}) + \vec{u} = x + (\vec{v} + \vec{u})$

Definicja 1.

$(X, \vec{X}, +)$ - przestrzeń afiniczna

X - zbiór punktów tej przestrzeni afinicznej

$\vec{X}$ - przestrzeń tą nazywamy przestrzenią wektorów swobodnych w przestrzeni afinicznej

$$\dim X = \dim \vec{X}$$

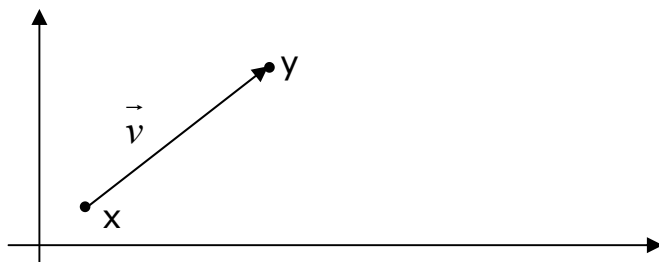
$x + \vec{v} = y$ to $\vec{v}$ nazywamy wektorem zaczepionym o początku w punkcie x a końcu w y i oznaczamy:

$$\vec{v} = \overrightarrow{xy} = \overrightarrow{yx}$$

PRZYKŁAD 1.

$X = \mathbb{R}^2$ (zbiór punktów na płaszczyźnie)

$$\vec{X} = \mathbb{R}^2$$

Wniosek:

$(X, \overline{X}, +)$ przestrzeń afiniczna to"

1. $x + \overrightarrow{y - x} = y$
2. $x + \overrightarrow{v_1} = x + \overrightarrow{v_2} \Rightarrow \overrightarrow{v_1} = \overrightarrow{v_2}$
3. $x_1 + \overrightarrow{v} = x_2 + \overrightarrow{v} \Rightarrow x_1 = x_2$
4. $\overrightarrow{xy} + \overrightarrow{yz} = \overrightarrow{xz}$
5. $\overrightarrow{xy} = -\overrightarrow{yx}$

Definicja 2.

$(X, \overline{X}, +)$ przestrzeń afiniczna $\dim X = n$

$B = (\overline{e_1}, \overline{e_2}, \dots, \overline{e_n})$ - baza $\overline{X}$

$0_0 \in X$

To zespół:

$(0_0, \overline{e_1}, \overline{e_2}, \dots, \overline{e_n})$ - nazywamy układem współrzędnych z przestrzeni afinicznej. Ustalony punkt to początek układu współrzędnych.

UWAGA

$(X, \overline{X}, +)$ - przestrzeń afiniczna $(0_0, \overline{e_1}, \overline{e_2}, \dots, \overline{e_n})$

$$\exists! \overrightarrow{v} : 0_0 + \overrightarrow{v} = x \quad \overrightarrow{v} = \overrightarrow{0_0 x} = \overrightarrow{x_1 e_1} + \overrightarrow{x_2 e_2} + \dots + \overrightarrow{x_n e_n} \quad (1)$$

Definicja 3.

$x := (x_1, x_2, \dots, x_n)$ - punkt

liczby (1) nazywamy współrzędnymi punktu X

Umowa:

$(x_1, x_2, \dots, x_n) = x$ - punkt

$[x_1, x_2, \dots, x_n] = \vec{v}$ - współrzędne wektora

Wniosek:

$(X, \vec{X}, +)$ $(0_0, \vec{e}_1, \vec{e}_2, \dots, \vec{e}_n)$

$$1. \quad x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \quad y = (y_1, y_2, \dots, y_n)$$

$$\vec{xy} = \vec{x0_0} + \vec{0_0y} = \vec{0_0y} - \vec{0_0x} = [y_1 - x_1, y_2 - x_2, \dots, y_n - x_n,]$$

$$2. \quad x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \quad \vec{v} = [v_1, v_2, \dots, v_n]$$

$$x + \vec{v} = (x_1 + v_1, x_2 + v_2, \dots, x_n + v_n)$$

Definicja 4

$(X, \vec{X}, +)$ przestrzeń afiniczna $Y \subset X, Y \neq \emptyset$

Jeżeli istnieje podprzestrzeń $\vec{Y}$ przestrzeni $\vec{X}$ taka, że:

$$1. \quad \forall_{x, y \in Y} \vec{xy} \in \vec{Y}$$

$$2. \quad \forall_{x \in Y} \forall_{\vec{u} \in \vec{Y}} : x + \vec{u} \in Y$$

to $(Y, \vec{Y}, +)$ nazywamy podprzestrzenią afiniczną

Definicja 5 Równanie parametryczne (pod)przestrzeni afinicznej.

$(X, \vec{X}, +)$ przestrzeń afiniczna $(x_0, \vec{e}_1, \vec{e}_2, \dots, \vec{e}_n)$

$$x \in X \quad \vec{x_0x} \in \vec{X} \Leftrightarrow x = x_0 + t_1 \vec{e}_1 + t_2 \vec{e}_2 + \dots + t_n \vec{e}_n \quad (2)$$

załóżmy, że $t_i \in \mathbb{R} \quad i = 1, 2, 3, \dots, n$

to:

x_0 - punkt początkowy

$\vec{e}_1, \vec{e}_2, \dots, \vec{e}_n$ - wektory kierunkowe danej przestrzeni.

(2) nazywamy równaniem parametrycznym

Definicja 5

I) Dana jest przestrzeń wektorowa $\overline{X}$ i $\dim \overline{X} = n$

- 1) Każdą jej podprzestrzeń $n-1$ wymiarową nazywamy hiperpodprzestrzenią.
- 2) Każdą podprzestrzeń dwuwymiarową nazywamy płaszczyzną wektorową.
- 3) Każdą podprzestrzeń 1 wymiarową nazywamy prostą.

II) Dana jest przestrzeń:

$$\left(X, \overline{X}, + \right) \text{ i } \dim \overline{X} = n$$

- 1) Każdą jej podprzestrzeń $n-1$ wymiarową nazywamy hiperpodprzestrzenią afiniczną.
- 2) Każdą podprzestrzeń dwuwymiarową nazywamy płaszczyzną afiniczną.
- 3) Każdą podprzestrzeń 1 wymiarową nazywamy prostą afiniczną.

Wniosek:

$$\left(\mathbb{R}^n, \overline{\mathbb{R}^n}, + \right)$$

Dane:

$$\overset{o}{x} = \left(\overset{o}{x_1}, \overset{o}{x_2}, \dots, \overset{o}{x_n} \right) \quad \left(\overset{o}{x}, \overset{-}{e_1}, \overset{-}{e_2}, \dots, \overset{-}{e_n} \right)$$

- 1) $\overset{o}{x} = \overset{o}{x} + t \overset{-}{e_1} + \tau \overset{-}{e_2} \quad t, \tau \in \mathbb{R}$ równanie płaszczyzny afinicznej
- 2) $\overset{o}{x}, \overset{-}{v} \quad \overset{o}{x} = \overset{o}{x} + t \overset{-}{v}$ równanie prostej afinicznej

PRZYKŁAD 2

$$\left(\mathbb{R}^5, \overline{\mathbb{R}^5}, + \right)$$

1) Równanie płaszczyzny

$$\overset{o}{x} = (1, -1, 0, 2, 1) \quad \overset{-}{u} = [2, 3, 1, -4, 1] \quad \overset{o}{x} = (x_1, x_2, x_3, x_4, x_5)$$
$$\overset{-}{v} = [-1, -1, 1, -2, 3]$$

$$(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (1, -1, 0, 2, 1) + t[2, 3, 1, -4, 1] + \tau[-1, -1, 1, -2, 3]$$

lub zapis: $u = \overline{[2, 3, 1, -4, 1]}$

2) równanie podprzestrzeni 1 wymiarowej (prosta afiniczna)

$$\overset{o}{x} = (2, 3, 1, -1, 5) \quad \bar{v} = \overrightarrow{(-1, 1, -1, 1, 2)}$$

$$(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = (2, 3, 1, -1, 5) + t \overrightarrow{(-1, 1, -1, 1, 2)}$$

(równanie parametryczne prostej $t \in \mathbb{R}$)

$$\left\{ \begin{array}{l} x_1 = 2 - t \\ x_2 = 3 + t \\ x_3 = 1 - t \\ x_4 = -1 + t \\ x_5 = 5 + 2t \end{array} \right.$$